

Visoki predstavnik spriječio puštanje na slobodu osuđenih ratnih zločinaca

Visoki predstavnik Miroslav Lajčák danas je otklonio pravne praznine koje su postojale u zakonima na nivou države i Federacije BiH koje bi, ako sada ne bi bile otklonjene, naredne sedmice omogućile, u iščekivanju okončanja žalbenog postupka, puštanje na slobodu osoba koje su osuđene za ratne zločine. Visoki predstavnik je također djelovao da bi spriječio praksu koja postoji u zatvorima u Federaciji BiH da se osobama koje je Sud BiH osudio za ratni zločin odobrava nenadzirano odstupstvo iz zatvora. Izgledi da osuđeni ratni zločinci mogu eventualno zastrašivati svjedoke, činiti nova krivična djela, pobjeći iz zemlje ili na drugi način izbjeći služenje kazne ne mogu biti tolerisani i ugrožavaju saradnju sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju.

Visoki predstavnik je otklonio ovu prazninu hitnim donošenjem amandmana na Zakon o krivičnom postupku BiH koji je Vijeće ministara usvojilo nedavno. Bez ovoga amandmana, tri osobe koje su u prvoj instanci osuđene za ratne zločine trebalo bi da budu puštene na slobodu krajem februara 2009. godine, a još jedanaest krajem aprila, bez obzira na eventualne sudske procjene da je apsolutno potrebno produžiti sa pritvor. Svi su dobili stroge zatvorske kazne u prvom stepenu, od kojih mnogi za genocid, uključujući jednu osobu koja je osuđena na zatvorsku kaznu od 42 godine. Amandman na Zakon o krivičnom postupku BiH ne utiče na odredbe kojima se reguliraju odluke o

tome da li se osobe koje su osuđene u prvoj instanci trebaju zadržati u pritvoru do okončanja žalbenog postupka.

Visoki predstavnik je također donio amandman na Zakon o krivičnim sankcijama Federacije Bosne i Hercegovine. Ovo pitanje je davno trebalo biti riješeno, budući da potiče još iz jula 2007. godine, kada je izmijenjen Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, i koji je odmah, istog mjeseca, izmijenjen i u Republici Srpskoj i Distriktu Brčko.

Visoki predstavnik i drugi pripadnici međunarodne zajednice su pozivali na usvajanje ovih amandmana, ali obje vlade su čekale previše dugo da bi mogle dati priliku parlamentima da blagovremeno djeluju i spriječe već davno uočene probleme.

Imajući u vidu urgentnost ovog pitanja, visoki predstavnik je bio prisiljen da djeluje kako bi zaštitio Dejtonski mirovni sporazum, osigurao saradnju sa Međunarodnim krivičnim tribunalom i sigurnost građana Bosne i Hercegovine.

Visoki predstavnik je donio današnje odluke zbog zabrinutosti koju su izrazili i predsjednik i glavni tužilac Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju i Evropska unija, koja je punu saradnju sa Haškim tribunalom postavila kao ključni uslov za napredovanje Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija.